

Odločba Vrhovnega sodišča RS: Sodba VIII Ips 377/2009

Zbirni podatki

Evidenčna številka: VS3004744

ECLI: ECLI:SI:VSR:2011.IPS.VIII.377.2009

Oddelek: Delovno-socialni oddelek

Datum: 4.4.2011

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: predsednik sveta delavcev - odškodninska odgovornost - naročilo knjig - škoda

Predhodna odločitev: VDSS Pdp 476/2008

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Povezave

ZDR člen 182. OZ člen 132. ZSDU člen 13, 55, 65, 67, 104.

Besedilo

Jedro

Toženec je tudi kot član in predsednik sveta delavcev še vedno delavec tožeče stranke (13. člen ZSDU). Ne kot predsednik sveta delavcev in ne kot delavec ni imel pooblastila za naročanje knjig za račun tožeče stranke. Za svoje ravnanje je zato lahko odgovoren le kot delavec tožeče stranke na podlagi 182. člena ZDR.

Izrek

Revizija se zavrne.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je ugodilo tožbenemu zahtevku in odločilo, da je tožena stranka dolžna plačati tožeči stranki znesek 1.582,60 EUR z zamudnimi obrestmi od 20. 4. 2006 do plačila. Ugotovilo je, da je toženec nepooblaščen oziroma brez soglasja tožeče stranke naročil knjige, ki jih je morala tožeča stranka plačati. Kot neutemeljene je zavrnilo navedbe toženca, da je knjige naročil kot predsednik sveta delavcev in za njegove potrebe. Ni šlo za nujne stroške za delo sveta delavcev in tudi ni bilo nobenega sklepa sveta delavcev za nabavo take literature. Med tožečo stranko in svetom delavcev ni bilo dogovora o fiksnem znesku sredstev za delo, ki bi jih svet delavcev uporabljal po lastni presoji. Tožeča stranka je zagotovila sredstva za nabavo tistih zakonov, ki sodijo v okvir dolžnosti sveta delavcev. Po presoji sodišča so bili dokazani tudi ostali elementi odškodninske odgovornosti toženca: škoda, vzročna zveza in krivda.

2. Sodišče druge stopnje je pritožbo tožene stranke zavrnilo kot neutemeljeno in potrdilo prvostopno sodbo. Strinjalo se je z dejanskimi ugotovitvami in pravno presojo sodišča prve stopnje. Sklenilo pa je tudi, da se dopusti revizija, ker da gre za odločitev o pomembnem pravnem vprašanju.

3. Zoper pravnomočno sodbo sodišča druge stopnje vloga tožena stranka revizijo zaradi bistvene kršitve določb pravnega postopka ter zaradi zmotne uporabe materialnega prava. Navaja, da je že prvostopenjsko sodišče napačno presodilo, ko ni upoštevalo njegovega ugovora pasivne legitimacije,

drugostopenjsko sodišče pa je to napako prezrlo oziroma potrdilo stališče prvostopenjskega sodišča. Sodišče je spregledalo listine, ki jih je predložila tožeča stranka in iz katerih izhaja, da je naročnik literature Svet delavcev in ne toženec. Z naročilom pravne literature tožeči stranki prav tako ni bila povzročena nobena škoda. Ne strinja pa se tudi z ugotovitvijo sodišča, da Svet delavcev ne more avtonomno presojsati, kaj potrebuje za svoje delo, brez predhodnega soglasja tožeče stranke. Delodajalec je dolžan zagotoviti ustrezne materialno tehnične pogoje za avtonomno delovanje Sveta delavcev.

4. Revizija ni utemeljena.

5. Po določbi 371. člena ZPP revizijsko sodišče izpodbijano sodbo preizkusi samo v delu, ki se z revizijo izpodbija, in v mejah razlogov, ki so v njej navedeni. Po uradni dolžnosti pazi le na pravilno uporabo materialnega prava. Po izrecni določbi tretjega odstavka 370. člena ZPP revizije ni mogoče vložiti zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja. Zato ni mogoče upoštevati navedb v reviziji, ki se nanašajo na nestrinjanje tožene stranke z dokazno oceno sodišča.

6. Bistveno kršitev določb pravnega postopka revizija le omeni, ne da bi jo kakorkoli obrazložila oziroma utemeljila. Zato v tem delu izpodbijane sodbe ni bilo mogoče preizkusiti. Revizijske navedbe o tem, da se sodišče do nekaterih listin ni opredelilo, ne držijo. Sodišče je vpogledalo in prebralo tudi v reviziji navedene listine in se opredelilo do tega, v kakšni funkciji oziroma položaju je toženec sporno literaturo naročil, ne glede na navedbe v teh listinah. Zato pomenijo revizijske navedbe v tem delu dejansko le nestrinjanje z dokazno oceno sodišča.

7. Bistvo revizijskih navedb je ugovor pasivne legitimacije toženca, torej njegove odgovornosti, in posredno, da njegovo ravnanje kot predsednika sveta delavcev ni bilo protipravno. V bistvu zatrjuje, da je Svet delavcev lahko naročil sporno literaturo in jo je bila tožeča stranka dolžna plačati.

8. V postopku ni bilo sporno, da je bil toženec v času spornega

naročila predsednik Sveta delavcev pri tožeči stranki in je torej kot tak zastopal in predstavljal Svet delavcev (tretji odstavek 55. člena Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju, Uradni list RS, št. 42/93 in nasl. - ZSDU). Tako sodišče prve kot druge stopnje utemeljujeta svojo odločitev na odgovornosti toženca kot predsednika Sveta delavcev: v tej funkciji je literaturo naročil in prejel (prevzel). Vprašanje je torej najprej, ali je in v kolikšni meri Svet delavcev samostojen oziroma avtonomen pri odločanju o nujnih stroških za svoje delo, kadar (še) ni dogovora z delodajalcem po tretjem odstavku 65. člena ZSDU.

9. Svet delavcev nima lastnih sredstev za delo, zagotoviti mu jih mora delodajalec. Deloma tako, da zagotavlja plačo in druge stroške za delo članov sveta delavcev (62. do 64. člen ZSDU). Po določbi prvega odstavka 65. člena ZSDU pa mora delodajalec kriti tudi nujne stroške za delo sveta delavcev: najmanj stroške potrebnih prostorov za seje, sprejem strank in delo poklicnih članov sveta delavcev, stroške materialnih sredstev, ki jih svet delavcev uporablja in stroške administrativnega osebja za delo sveta delavcev. Določena strokovna literatura nedvomno lahko sodi med sredstva, ki jih svet delavcev uporablja za oziroma pri svojem delu. Vprašanje pa je, ali katerakoli oziroma katero je mogoče šteti kot tisto, ki je nujna za delo sveta.

10. Izhodišče ZSDU pri zagotavljanju sredstev za delo je dogovor med delodajalcem in svetom delavcev (5. in 6. člen ZSDU). V okviru tega se lahko dogovorita tudi o fiksnem znesku za pokrivanje določenih stroškov, ki jih svet delavcev potem uporablja po lastni presoji (tretji in četrti odstavek 65. člena ZSDU). Kolikor do dogovora ne pride, lahko o tem odloči arbitražna (prvi odstavek 66. člena ZSDU). Dokler pa ni dogovora in/ali odločitve arbitraže, je kritje stroškov za delo sveta delavcev stvar dogovarjanja za vsak strošek posebej, z upoštevanjem izhodišča, da gre praviloma le za nujne stroške in tudi kriterijev, ki bi jih pri odločitvi upoštevala arbitražna: ekonomski položaj družbe in potrebe sveta delavcev (drugi odstavek 66. člena ZSDU). Ne svet delavcev ne njegov predsednik ne moreta s svojimi odločitvami povzročati stroškov delodajalcu, če o tem ni ustreznega dogovora ali arbitražne odločbe, ki nadomesti dogovor (104. člen ZSDU).

11. Drugo vprašanje pa je, ali je v takem primeru toženec odgovoren za škodo na podlagi 182. člena ZDR: torej kot delavec za škodo, povzročeno na delu ali v zvezi z delom. Toženec je tudi kot član in predsednik sveta delavcev še vedno delavec tožeče stranke (13. člen ZSDU). Ne kot predsednik sveta delavcev in ne kot delavec ni imel pooblastila za naročanje knjig za račun tožeče stranke. Zato je za svoje ravnanje lahko odgovoren le kot delavec tožeče stranke na podlagi 182. člena ZDR. Da je delavec tudi v času, ko je član sveta delavcev, odškodninsko odgovoren za škodo, povzročeno delodajalcu, izhaja posredno tudi iz določbe 67. člena ZSDU.

12. Neutemeljene so revizijske navedbe, da tožeča stranka ni utrpela nobene škode. Tožeča stranka je plačala nekaj, kar sama ni naročila in sama ni potrebovala. S tem je prišlo do zmanjšanja njenega premoženja, kar ustreza opredelitvi škode po 132. členu Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 83/2001 - OZ).

13. Zmotne uporabe materialnega prava glede drugih elementov odškodninske odgovornosti (vzročne zveze, oblike krivde in višini škode) toženec ne uveljavlja.

14. Ker revizijski očitki niso utemeljeni in je bilo glede na ugotovljeno dejansko stanje materialno pravo pravilno uporabljeno, je revizijsko sodišče v skladu z določbo 378. člena ZPP revizijo kot neutemeljeno zavrnilo.